

‘Η αγία Παρασκευή, τῆς ὁποίας ἡ μνήμη τελεῖται τὴν 26ην Ἰουλίου ἐνθ’ ἀν.: Παροιμ. Κουτσοὶ σιραβοὶ’^ς τὴν ἄγια-Παρασκευὴ (ώς οἱ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἀθρόοι τρέχουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς θαυματουργοῦ ἀγίας Παρασκευῆς πρὸς θεραπείαν, οὕτω καὶ οἱ ἔχοντες ἀνάγκην τινὸς προστρέχουν ἀκαταπαύστως εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὸν παρακαλοῦν. Λέγεται συνήθως ὑπὸ τῶν ἐνοχλουμένων ἐκ τῶν συχνῶν αἰτήσεων ἀνθρώπων, οὓς πολλάκις εὐηργέτησαν) Πελοπν. (Δημητσάν.)

Ποῦ ἀράζουν οἱ κουτσοὶ; | Σ τὴν ἄγια-Παρασκευὴ
(έπι των ὄχληρῶν ξένων, οἱ ὁποῖοι πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν καταλύουν) Κεφαλλ. Συνών. παροιμ. ὅπου τυφλὸς καὶ ὅπου κουτσός’^ς τὸν ἄι-Παντελέημονα! ‘Η λ. πολλαχ. καὶ ὡς τοπων.

ἄγια-Παρασκευούλλα ἡ, Σῦρ. (Ἐρμούπ.) ἄγια-Παρασκευγγούλλα Χίος

‘Υποκορ. τοῦ ὄν. ἄγια-Παρασκευή.

‘Η αγία Παρασκευή ἐνθ’ ἀν.: “Ἄσμ.

‘Αγιὰ-Παρασκευούλλα μον., | γιάνε μου τὴν καρδούλλα μου’^ς Ερμούπ.

‘Αγιὰ-Παρασκευγγούλλα μον., ποῦ σοῦ ’φερνα τ’ ἀσθέστι,
βάλε το’ ἐσὺ τὸ δέρι τσου νὰ μὲ καλοπαντρέψῃς
Χίος.

ἄγια-Παρθένος ἡ, πολλαχ. ἄγια-Παρθένος Κύθν. Σέριφ. Τῆν. ἀε-Παρθένος Πόντ. ἄγια-Παρθένα Πελοπν. (Ολυμπ.)

‘Εκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἄγια καὶ τοῦ ὄν. Παρθένος.

‘Η Παναγία ἐνθ’ ἀν.: Φρ. Κάνει τὴν ἄγια-Παρθένα! (έπι γυναικὸς συνήθως ὑποκρινομένης τὴν ἀγίαν, τὴν σεμνήν. Πρ. ἄγια-Λιβύα) Ολυμπ. || “Ἄσμ.

Τὸν ἐγένετεν ἡ Παναγία, | τὸν ἐνέστεσεν ἀε-Παρθένος
(δηλ. τὸν Χριστόν. Παρατηρητέον τὴν ἐπανάληψιν διὰ διαφόρου ὄντος Παναγία καὶ ἀε-Παρθένος) Πόντ.

ἄγιαποστολιάζω Ἀμοργ. Κρήτ.

‘Εκ τοῦ ὄν. ἄγι-Απόστολοι.

1) ‘Εορτάζω τὴν ἐορτὴν τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καταλύων τὴν νηστείαν Ἀμοργ.: Θὰ σφάξω ἑνα κόκκορα τ’ ἄγιαποστολιάσω. Συνών. ἄγιαποστολίζω, πασκάζω.

2) Διαλύω κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀγίων Ἀποστόλων 29ην Ἰουνίου τὸν ποιμενικὸν πρὸς τυροκομίαν συνεταιρισμὸν ἀποχωρίζων τὰ αἰγοπρόβατα τῆς κουνῆς ἀγέλης καὶ λαμβάνων τὴν ἀναλογοῦσαν ποσότητα τυροῦ Κρήτ. Συνών. ξεκοινιάζω.

ἄγιαποστολιάτικα τά, Κωνπλ. ἄγιαποστολιάτικα Θράκ. (Μάδυτ.)

‘Εκ τοῦ ὄν. ἄγι-Απόστολοι.

Σῦκα μεγάλα καὶ ἄγευστα ὡριμάζοντα τὸν μῆνα Ιούνιον περὶ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀγίων Ἀποστόλων.

ἄγιαποστολίζω Κύθν.

‘Εκ τοῦ ὄν. ἄγι-Απόστολοι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πρ. ἄγιαποστολίζω.

‘Εορτάζω τὴν ἐορτὴν τῶν ἀγίων Ἀποστόλων: Θὰ πάντα ἄγιαποστολίσωμε. Συνών. ἄγιαποστολίζω, πασκάζω.

ἄγι-Απόστολοι οἱ, σύνηθ. ἄγι-Αποντόλ’ Λέσβ. κ. ἀ. ἄοι-Απόστολ’ Στερελλ. (Αἴτωλ.) ἄοι-Ποντόλ’ Ηπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) ἄι-Πόστοντος ὁ, Μακεδ. (Βελβ.)

‘Εκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τοῦ ὄν. Απόστολοι.

Οἱ ἄγιοι Απόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος ἐορτάζομενοι τὴν 29ην Ἰουνίου ἡ οἱ δώδεκα Απόστολοι, τῶν ὁποίων ἡ σύναξις ἐορτάζεται τὴν 30ην Ἰουνίου. Ή λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

ἄγιαράευτος ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ. ἀ.)

‘Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γιαραευτὸς <γιαραεύω.

‘Αχρηστος, ἀνωφελής: “Αθρωπος ἄγιαράευτος. Ζῷν ἄγιαράευτον.

*ἄγιαράντιστος ἐπίθ. ἄγιαράντιστος Μεγίστ.

‘Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γιαραντίστιστὸς <γιαραντίστω.

‘Αγιαράευτος, ὁ ίδ.: Αγιαράδιστον πρᾶμαν. || Παροιμ.

Μὴν παιώνης τ’ ἄγιαράδιστα γιὰ νά ’δης ὅσα μπρέπει (δαπανῶν τις εἰς ὅσα δὲν πρέπει δὲν ἐπαρκεῖ εἰς ὅσα πρέπει. Πρ. ἀρχ. «δαπανώμενος ἐφ’ ἄ μὴ δεῖ δλίγος ἔσει ἐφ’ ἄ δεῖ»).

ἄγιάρι τό, ἄγιάριν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) ἄγιάρι Θράκ. (Σηλυβρ.) Κρήτ. Μεγίστ. Νάξ. Χίος κ. ἀ. ἄγιάρι Θράκ. (Κομοτ. Σαρεκκλ. Στέρν.) Ιμβρ. Μακεδ. (Σέρρ.) Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.)

‘Αραβοτουρκ. *ayar* = βαθμὸς καθαρότητος πολυτίμου μετάλλου, ἀκρίβεια βάρους νομίσματος, ἀκρίβεια ὥρας ὡρολογίου.

1) ‘Ακριβής καὶ κανονικὴ λειτουργία μηχανήματος, οἷον τοῦ ὡρολογίου Θράκ. (Κομοτ.): Χάλασι τ’ ἄγιάρι τοῦ φουλούν ἄγιάρι’ (κανονίζω τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ὡρολογίου) Κομοτ. Εὐτάω τὴν ὥραν ἄγιάρι’ (κάμνω τὸ ὡρολόγιον ἄγιάρι) Χαλδ. “Εκαμα τὸ καντάρι ἄγιάρι (ἐκανόνισα τὴν ἀκρίβειαν τοῦ στατῆρος) Χίος || Φρ. Κάνει ἄγιάρι τὸ τοῦ τοῦ (μεταφ. διανοεῖται τι) Κρήτ. 2) Δοχεῖον ὡρισμένης χωρητικότητος χρησιμοποιούμενον εἰς φύλαξιν ποτοῦ οίνοπνευματώδους (θὰ ἐσήμαινεν ἀρχικῶς μονάδα βάρους) Θράκ. (Στέρν.) 3)

‘Η χωρητικότης ἀγγείου Κύπρ.: Τὸ ἄγιάρι τοῦ βλαδδοῦ ἐν δκγὸ δκ-κάδες (βλαδδοῦ = φλασκιοῦ).

*ἄγιαρντίζω ἄγιαρντίζω Αθῆν. κ. ἀ. — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μ. Έγκυκλ. ἄγιαρντίζων Λυκ. (Λιβύσσ.)

‘Εκ τοῦ Τουρκ. *ayartmak*.

‘Αποπλανῶ, ἔξαπατῶ ἐνθ’ ἀν.: Μὴ μοῦ τὴν ἄγιαρντίζετε τὴν ἄγιαρντική μου Μ. Έγκυκλ. Συνών. ξελογιάζω.

ἄγιασι ἡ, Πελοπν. (Αρκαδ. Βαμβακ. Καλάβρυτ. Κοσμ. κ. ἀ.)

‘Εκ τοῦ ρ. ἄγιάζω.

1) ‘Ο δι’ ἡγιασμένου ὄντος φαντισμός, ὁ ἄγιασμὸς Πελοπν. (Αρκαδ.): ‘Η ἡμέρα τῆς ἄγιασις. ‘Η ἄγιασι εἶναι

